

Ondersteuningscentra Jeugdzorg en Sociale Diensten bij de Jeugdrechtbank

Hilde Smits

Studiedag De Kiem
18.10.2016

jongereWelzijn
JONG LEVEN RICHTING GEVEN

Situering

- Jongerenwelzijn, afdeling Ondersteuningscentra Jeugdzorg en Sociale Diensten bij de Jeugdrechtbank, regio Oost-Vlaanderen (OSD)
 - Vijf OCJ: Gent, Sint-Niklaas, Dendermonde, Aalst, Oudenaarde
 - Drie SDJ: Gent, Dendermonde, Oudenaarde
- Decreet Integrale Jeugdhulp (2014)
 - Omgaan met verontrusting als gedeelde verantwoordelijkheid van jeugdhulpverleners
 - Continuüm: vrijwillig – aanklampend – gedwongen
 - Verontrusting vs maatschappelijke noodzaak

Omgaan met verontrusting

- **Wat zijn verontrustende situaties?**
 - De ontwikkelingskansen van een minderjarige zijn bedreigd. De jongere gaat bv. heel weinig naar school.
 - De (psychische, fysieke of seksuele) integriteit van de minderjarige is aangetast. Dat gaat bv. over een kind dat wordt geslagen of misbruikt.
- **Wat betekent maatschappelijke noodzaak?**
 - De samenleving vindt het nodig om tussenbeide te komen, bv. als de hulpverlening niet goed loopt omdat een jongere of zijn ouders niet meer willen of kunnen meewerken.

Vanuit ons SPECIFIEK MANDAAT gaan we tot het uiterste om SAMEN MET kinderen, jongeren, ouders en opvoedings-verantwoordelijken, samen met hun netwerk en al dan niet professionele hulp mee hoop te creëren voor de toekomst opdat kinderen en jongeren VEILIG thuis zouden kunnen opgroeien.

Gemandateerde voorziening

- Ondersteuningscentrum Jeugdzorg en Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
- Het OCJ heeft **vier kerntaken**:
 - Advies geven aan hulpverleners = consult
 - Onderzoek naar maatschappelijke noodzaak
 - Hulpverlening opstarten of lopende hulpverlening mee opvolgen
 - Doorverwijzen naar Openbaar Ministerie indien nodig

Sociale dienst voor gerechtelijke jeugdhulp

- Hulpverlening opgelegd door jeugdrechter als:
 - een minderjarige een als misdrijf omschreven feit gepleegd heeft
 - een minderjarige zich in een verontrustende opvoedingssituatie bevindt én hulp op vrijwillige basis niet mogelijk is
 - er zich een acute crisissituatie voordoet waarbij meteen moet worden ingegrepen. Dan treft de jeugdrechtbank hoogdringende maatregelen. Pas nadien wordt onderzocht of vrijwillige hulp mogelijk is (hoogdringendheid)

Druggebruikende ouder en verontrusting over kinderen

- Inschatting verontrusting/MANO
 - Veiligheid van kind (beschermen)
 - Ontwikkelingskansen van kind (begeleiden)
- Wat is effect van druggebruik op ouderschap, op zorg voor het kind? Ze moeten niet 'clean-zijn' wel 'verantwoord ouder-zijn'
- Onderzoek door contactname met verschillende betrokkenen: ouders, aanmelder, school, familie, andere significante figuren, kind zelf

Druggebruikende ouder en verontrusting over kinderen

- Enkele vragen:
 - SCHOOL: Gaat het kind regelmatig naar school? Te laat komen? Gedrag op school? Verzorgd? Boterhammen bij? Is het uitgerust? Vriendjes op school? Vriendjes thuis?
 - BASISZORG: Dag/nachtritme van het kind, maaltijden, hygiëne, propere kleren
 - OMGEVING: Hoe ligt het huis erbij? Huishouden?
 - NETWERK: is gezin geïsoleerd?, met wie contact?, waar maakt het netwerk zich zorgen over? wat gaat er goed?
 - RELATIE OUDER-KIND: interactie tussen beide, warmte en genegenheid
 - OPVOEDING: voldoende toezicht op het kind? Voldoende bescherming van het kind? Krijgt het kind grenzen aangeboden?
 - GEBRUIK van de OUDER: wat?, effect?, hoe vaak?, hoe lang?, waar is kind indien gebruik?

U Druggebruikende ouder en verontrusting over kinderen

- Niet aan ouders losweg dicteren 'je moet drughulpverlening volgen', steeds koppelen aan 'wat zien we bij het kind?'; ons mandaat ligt bij het kind
- Niet omdat ouder van ons naar drughulpverlening moet komen, dat risico's voor het kind weg zijn
- Begeleiding \neq veiligheid voor het kind
- Hoe werken aan motivatie van ouder via signalen van het kind/ signalen van het netwerk rondom?

Signs of Safety

- Focus op de veiligheid
- Meer zicht krijgen op concreet gedrag ouder (hoe ernstig, frequent, hoe schadelijk is dit gedrag voor het kind)
- Kinderen spreken, informeren en actief betrekken
- Netwerk betrekken en zelf tot oplossingen laten komen

Samenwerking drughulpverlening

- Weinig aanmeldingen bij OCJ vanuit drughulpverlening
- Nood aan expertise inzake mee inschatten effecten van druggebruik op (perceptie van) ouderschap en mee inschatten van concreet gebruik van ouder
- Actieplan drughulpverlening en OSD Jongerenwelzijn (zorgcircuit middelenmisbruik minderjarigen)
 - Vormingsaanbod voor consulenten ivm druggebruik
 - Wisselleren: consulenten gaan naar drughulpverlening
 - Start casusoverleg SDJ Gent in aanwezigheid twee drughulpverleners
 - Vorming over werking OSD aan drughulpverleners

Contact

- Bedankt voor uw aandacht!
- Bij verdere vragen
 - Over verontrustende opvoedingssituaties (cases):
 - consult OCJ: **09/276 11 20** (di, do, vr)
 - Algemene vragen:
 - www.jongerenwelzijn.be
 - Hilde.smits@jongerenwelzijn.be

Hulpvrager

minderjarige-ouders-context

